

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA

**ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE**

Br. Dokumenta: 24.4.1-2016-08

**IZVEŠTAJ REVIZIJE
O GODIŠNJEM FINANSIJSKOM IZVEŠTAJU MINITARSTVA
OBRAZOVANJA, NAUKE I TEHNOLOGIJE
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2016**

Priština, Jun 2017

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da doprinesemo zdravom finansijskom upravljanju u javnoj upravi. Mi obavljammo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u javnom sektoru i po najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu odgovornost javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Na taj način mi povećavamo poverenje o trošenju javnih fondova i igramo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o revizorskom mišljenju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Ministarstva Obrazovanja, Nauke i Tehnologije, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Valbon Bytyqi, koji je nadgledao reviziju

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat revizije izvršene od strane Luljeta Sylaj, Ariana Berisha-Rexhebeqaj i Arnisa Aliu, pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Bujar Bajraktari.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	6
2 Upravljanje.....	10
3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola.....	15
Dodatak I: Pristup i metodologija revizije	29
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR ...	30
Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine.....	32
Dodatak IV: Pismo potvrđivanja	39

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu iz revizije Godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva Obrazovanja, Nauke i Tehnologije za 2016-tu godinu – koja određuje Mišljenje dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskih izveštaja za 2016-tu godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije¹, od dana 20/10/2016-te godine.

Naša revizija se fokusira na (detaljno je prikazano u Dodatku 1):

Nivo rada obavljenog od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2016-tu godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta Ministarstva Obrazovanja, Nauke i Tehnologije.

Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Godišnji finansijski izveštaji *predstavljaju objektivno i verodostojan prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Ipak mi skrećemo Vašu pažnju na činjenicu da vrednost nepokretne imovine, predstavljene u GFI-ju je precenjena. To se desilo kao posledica ne prenošenja vlasništva škola opštinama i kao posledica registrovanja knjiga u registru kapitalne imovine

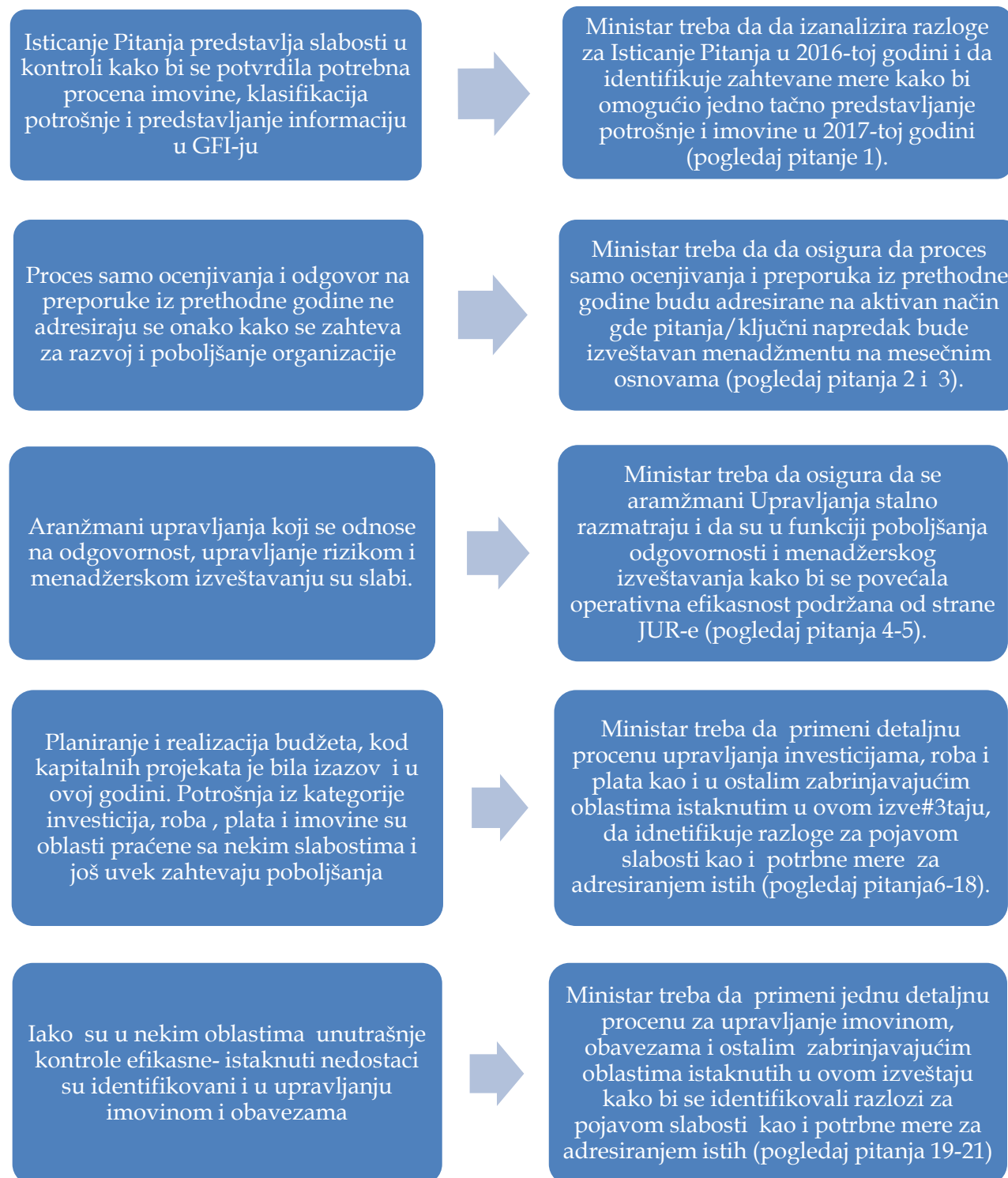
Za opširnije pogledajte Odeljak 1.2 ovog Izveštaja.

Dodatak II, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Zahvaljujemo se Ministru i njegovom osoblju na saradnji tokom revizorskog procesa.

¹ Pojam "Spoljni Plan Revizije" je zamena pojma "Memorandum Planiranja Revizije"

Glavni zaključci i preporuke

Odgovor Ministra - revizija 2016

Ministar je uzeo u obzir i složio se sa detaljnim nalazima i zaključcima revizije i založio se da će sprovesti date preporuke.

1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) Ministarstva za Obrazovanje, Nauku i Tehnologiju (MONT) uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-ju. Mi takođe uzimamo u obzir izjavu koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI-ji dostavljaju Ministarstvu Finansija.

Izjava o predstavljanju u GFI-ju uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usklađenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-ja. Ove tvrdnje imaju za cilj da pruže sigurnost Vladi ,da su pružene sve relevantne informacije radi osiguranja, da se može preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

1.1 Mišljenje Revizije

Ne- modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Revidirali smo GFI-je MONT-a za godinu završno sa 31 Decembrom 2016, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i objašnjavajuće beleške finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2016, predstavljaju pravilan i tačan prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (računovodstva gotovog novca), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Osnova za Mišljenje

Izvršili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Isticanje Pitanja

Skrećemo vam pažnju na činjenicu da je:

- Kapitalna imovina precenjan za otprilike 13 mil.€ to se desilo zbog činjenice da škole izgrađene od strane MONT-a nisu predate opštinama koje su i vlasnici tih škola; kao i
- Zakon br. 04/L-032 o pred Univerzitetskom Obrazovanju u Republici Kosovo obavezuje MONT za obezbeđivanje besplatnih udžbenika za učenike nivoa I i II pred univerzitetskog obrazovanja. Na osnovu toga, MONT je u 2016-toj godini proračunom utrošio iznos od 9,259,452€². Sredstva za te tekstove su pogrešno tretirana kao Kapitalne Investicije, umesto da se tretiraju pod kategorijom Subvencija i Transfera, uprkos zahtevima MONT-a upućenih MF-u, da ta sredstva ne treba tretirati kao kapitalne investicije. Ta potrošnja je registrovana u registru imovine precenjajući vrednost imovine predstavljene u GFI-ju.

Naše mišljenje nije modifikovano za ova pitanja

Odgovornost Menadžmenta i odgovornih osoba za Upravljanje i GFI

Generalni Sekretar MONT-a odgovoran za pripremu i tačno predavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru-modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovim Novcem te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koja su uzrokovana bilo usled prevare bilo usled greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima. (sa izmenama i dopunama)

Ministar i Generalni Sekretar su odgovorni za obezbeđivanje praćenje procesa finansijskog izveštavanja Ministarstva.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-ja

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI-ju. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti, međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, individualno ili u grupi mogu da utiču na odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih GFI-ja.

² U okviru ove sume ulaze i obaveze iz prethodne godine (za kupovinu #3kolskih tekstova) u iznosu od 2,368,415€.

Revizija obuhvata obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI-ju. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI-ju bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koji su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu predstavljanja finansijskih izveštaja.

1.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI-i, i ostalim zahtevima za izveštavanjem

Zahteva se da MONT-a, da izveštava u skladu sa određenim okvirom i ostalim propisima za izveštavanjem. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Propisi ZUJFO-a br. 03/L-048, izmenjen Zakonom br. 03/L-221, Zakonom br. 04/L-116 i Zakonom br. 04/L-194;
- Jedinice podređene MONT-u izveštavaju svojim odborima a za Javne Univerzitete izveštavanje ide ka Upravnim Odborima Univerziteta;
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013;
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 02/2013;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka revizije; i
- Zahteve Procedura za Finansijsko Upravljanje i Kontrole (FUK);
- Tromesečne izveštaje uključujući i Deveto-mesečne Finansijske Izveštaje;
- Izveštaji o napretku kapitalnih investicija vrednosti iznad 10,000€;
- Izveštaji o ne izmirenim računima;
- Plan nabavki i izveštaj o javnim potpisanim ugovorim; itd.

Nacrti GFI-ja , su sadržavali nekoliko grešaka, koje su nakon naših sugestija ispravljene i finansijski izveštaji su ponovo uručeni u Trezor.

I nakon tih ispravki GFI-ji su sadržavali nekoliko grešaka koje su se ticale predstavljanja imovine. Te greške su objašnjene u gore istaknutim pitanjima.

Uzimajući u obzir gore navedeno, izjave date od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika u slučaju uručivanja GFI-ja MF-u mogu se smatrati tačnim.

U kontekstu ostalih propisa za spoljnim izveštavanjem, MONT je uspeo da na vreme preda izveštaje koji se zahtevaju važećim zakonskim okvirom.

1.3 Preporuke za prvi deo izveštaja

Za isticanje pitanja osnove za mišljenje, dajemo preporuku u nastavku:

Preporuka 1 Ministar treba da osigura da je izvršen jedan sveobuhvatan pregled kako bi se utvrdili razlozi za Istanje pitanja. Treba preduzeti mere za adresiranje uzroka na sistematski način, da bi se izbegle greške u klasifikaciji potrošnje i da osigura precizno registrovanje i procena kapitalne i ne kapitalne imovine. Vlasništvo nad izgrađenim školama za opštine treba se preneti ovim drugim i ta imovina da bude uklonjena iz registara imovine ministarstva. Za pitanje knjiga treba se obaviti debata na nivou vlade kako bi se pronašla jedna poboljšana forma za njihovo tretiranje.

2 Upravljanje

Uvod

Efektivni aranžmani upravljanja su ključni za MONT kako bi na uspešan način upravljao izazovima sa kojima se suočava i za obezbeđivanje pružanja boljih usluga u korist poreskih obveznika i ostalih korisnika usluga.

Ključna stvar u podršci efikasnom upravljanju je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje da menadžment pokušava da razvije postojeće procese i kontrole. Na sličan način i kontrolna lista samo-ocenjivanja koja se popunjava od strane MUP-a obezbeđuje jedan okvir za razvoj proširenih aranžmana upravljanja. Vrlo je važno da su odgovori koji su dati od strane individualne budžetske organizacije potkrepljeni relevantnim dokazima.

Drugi deo pregleda aranžmana upravljanja odražava pregled:

- oblasti aranžmana upravljanja u kojima su potrebna bitna poboljšanja i tamo gde verujemo da naše preporuke mogu stvoriti pozitivna poboljšanja, uključujući i pregled sistema Unutrašnje Revizije; i
- oblasti finansijskog upravljanja i kontrole koja su identifikovane putem našeg revizorskog rada uključujući i specifičan rad koji je usmeren ka pitanjima usklađenosti sa ključnim sistemima prihoda i troškova (ove oblasti su razmatrane u 3 poglavlju ovog Izveštaja).

Opšti zaključak o upravljanju

U sklopu dobrog upravljanja cenimo napredak MONT u izradi liste rizika, kao jedan početni dokument. Međutim, postoje neke slabosti u upravljanju, posebno u odnosu na nepotpuno sprovođenje preporuka iz prethodne godine, postoji nedostatak posvećenosti popuni ključnih pozicija koje se pokrivaju vršiocima dužnosti (duže od jedne godine) i slab uticaj unutrašnje revizije na rast efikasnosti unutrašnjih kontrola.

MONT treba da se angažuje u poboljšanju gore navedenih nedostataka kako bi se sprečila mogućnost slabe vrednosti za novac i ne efikasno upravljanje, što direktno utiče na pružanje slabih usluga poreskim obveznicima.

2.1 Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Naš izveštaj revizije GFI-ja MONT-a za 2015-tu godinu rezultirao je sa 26 preporuka. Do kraja naše revizije za 2016-tu godinu, sedam (7) preporuka su u potpunosti sprovedeno; petnaest (15) su u procesu sprovođenja a četiri (4) još uvek nije sprovedeno. Za jedan potpuniji opis preporuka i način na koji su one adresirane pogledaj Dodatak III.

Pitanje 2 - Sprovođenje preporuka iz prethodne godsine- Srednji Prioritet

Nalaz MONT je postiglo napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine. Međutim, trebalo bi slediti jedan formalni proces za upravljanje i nadgledanje sprovođenja preporuka Generalnog Revizora (GR-a), na način da bi se iste u potpunosti sprovele.

Rizik Stalne slabosti kontrola u ključnim finansijskim sistemima, koje nisu adresirane uticale su na:

- Ne tačna i nepotpuna predstavljanja informacija u GFI-JU;
- Loše upravljanje, koje umanjuje mogućnost da menadžment preduzme na vreme mere na finansijske izazove; i
- Ne adresiranje preporuka Unutrašnjeg Revizora zanemarujući u dovoljnoj meri njihov rad.

Preporuka 2 Ministar treba osigurati da se akcioni plan sprovodi, revidiran, koji tačno precizira rokove za punu sprovođenje ne sprovedenih preporuka kao i onih koje su u procesu sprovođenja, sa odgovornim identifikovanim osobljem sa početnim fokusom na najvažnije oblasti. Realizacija plana treba se kontinuirano pratiti.

2.2 Upitnik samo-ocenjivanja komponenata FUK-a

Ministarstvo Finansija je izradilo jednu detaljnu listu samo-ocenjivanja za budžetske organizacije kako bi se podržali efektivni aranžmani upravljanja. Mi smo proverili kvalitet upitnika samo-ocenjivanja koji su dostavljeni Ministarstvu, ocenjujući po jedno ključno pitanje u svakoj komponenti upitnika.

Mi smo u nastavku sumirali nalaze za MONT koji će zajedno sa nalazima i zaključcima proisteklih iz drugih revizija biti konsolidovani u našem Godišnjem Izveštaju Revizije. To nema za cilj da daje komentare o kvalitetu celog dostavljenog upitnika samo-ocenjivanja međutim prikazaće stanje za određeni broj ključnih pitanja za podržavanje napora Ministarstva Finansija u podizanju efikasnosti procesa i razvoju sistema FUK-a u celini.

Pitanje 3 - Upitnik samo ocenjivanja - Visoki Prioritet

Nalaz Ko deo naše revizije razmatrali smo ključna pitanja upitnika samo ocenjivanja u vezi sa pet (5) njegovih komponenti. Za razmatrana pitanja smo utvrdili da:

1. Upitnik Samo ocenjivanja obavljen od strane MONT-a je potvrdio da potrebni sistemi za upravljanje rizikom u početnoj fazi. MONT je u aprilu 2017-te godine sastavio listu rizika, gde je za operativne oblasti identifikovao potencijalne rizike i mere koje treba preduzeti, ali nije izradio plan za praćenje sprovođenja plana za upravljanje rizicima;
2. Efektivno nadgledanje i sveobuhvatna strategija razvoja smatraju se kao uspostavljene od strane MONT-a. Međutim, strategija za period 2011-2016, nije posedovala izveštaj nadgledanja za 2016-tu godinu;
3. Sastavljanje adekvatnih izveštaja na redovnim vremenskim osnovama smatra se za uspostavljenim od strane MONT-a i dokazi koji su pruženi podupiru takav zaključak; i
4. Javni univerziteti, koji funkcionišu u okviru MONT-a ne ispunjavaju upitnik samo ocenjivanja, nisu imali razvojnu strategiju (sa izuzetkom Univerziteta u Đakovica), i nisu imali godišnje planove rada za 2016-tu godinu i nisu posedovali registre rizika.

Rizik Nedostatak efikasnog upravljanja i nadgledanje strategije može uticati na ne postizanje ciljeva. To zbog pro aktivnih mera potrebnih da se spreči ili izbegne uticaj takvih pitanja neće biti preduzete planski i sistematski. Takođe nedostak strategije i planova rada stvara nesigurnost u vezi namera institucije i čini nemogućim da prati postizanje ciljeva.

Preporuka 3 Ministar treba da osigura da je revidiran proces popunjavanja upitnika samo ocenjivanja, i da je obavljeno adresiranje oblasti identifikovanih slabostima, na pro aktivan način. Treba se primeniti jedan mehanizam kako bi se potvrdila tačnost upitnika kao i da se obezbedi prateća dokumentacija. Isto tako, Ministar treba da osigura da su delegirana direktna odgovornost za upravljanje rizicima jednom odgovarajućem osoblju i da osigura redovno praćenje i mesečnog izveštavanja o realizaciji zahteva iz ove oblasti. Rektori univerziteta treba da osiguraju izradu strategije i planova rada, a postizanje ciljeva i realizacija planova da bude nadgledana na redovnim vremenskim osnovama.

2.3 Specifični pregledi upravljanja

Naš rad u pojedinim područjima aranžmana upravljanja zasniva se kroz planiranje revizije, uzimajući u obzir kontekst u kojem MONT deluje i izazovima sa kojima se suočava.

2.3.1 Menadžersko izveštavanje i odgovornost

Menadžment je sproveo jedan niz unutrašnjih kontrola da bi osigurao funkcionisanje finansijskih sistema na način kako treba. Veoma je bitno da one obuhvate potrebna izveštavanja ka menadžmentu da bi omogućili jedan efikasan i blagovremeni odgovor u vezi identifikovanih operativnih problema.

Univerziteti, agencije i jedinice MONT-a imaju ograničenu autonomiju delovanja. One nisu nezavisne u kontekstu GFI-ja, a neke i u realizaciji potrošnje pošto isplate idu preko MONT-a koja i sastavlja završni GFI. Takođe planiranje budžeta se obavlja od strane MONT-a u saradnji sa finansijskim službenicima univerziteta, agencija i ostalih jedinica. Kako bi osigurali jedno efikasno finansijsko upravljanje potreban je jedan efikasan proces konsolidacije i pravovremenog izveštavanja.

Pitanje 4 - Procesi odgovornosti- Visoki Prioritet

- Nalaz** Tokom 2016-te godine, u 17 slučajeva rukovodeće pozicije (uključujući i Generalnog Sekretara,, direktora departamna, vođa diviziona i pozicija drugih službenika) bile su prekrivene Vršiocima Dužnosti (V/D), u nekim slučajevima duže od jedne (1) godine. Ovaj fenomen je takođe izražen i u drugim agencijama i programima MONT-a. Takva situacija je posledica ne završetka sudskih procesa i zanemarivanja rokova V/D. Kao rezultat toga, funkcionisanje struktura upravljanja nije uvek obezbeđivala efikasnu odgovornost.
- Rizik** Pokrivenost visokih položaja sa V/D za period duži nego što je to dozvoljeno može rezultovati slabom odgovornošću i ne efikasnom funkcionisanju upravljačkih kontrola.
- Preporuka 4** Ministar treba da osigura da unutar jednog razumnog perioda pozicije sa V/D budu popunjene redovnim osobljem i da se ne prekoračuje zakonski rok za pokrivanje pozicije u svojstvu V/D-a. To povećava pružanje odgovornosti, odgovornost i obezbeđuje efikasan razvoj aktivnosti ministarstva.

2.4 Sistem unutrašnje revizije

Jedinica za Unutrašnju Reviziju (JUR) deluje sa dva člana osoblja –Direktor JUR-e i jednim (1) revizorom. Kako bi obavili jednu efikasnu reviziju potreban je sveobuhvatni program rada koji odražava finansijske i ostale rizik Ministarstva i koji pružaju dovoljnu sigurnost o efikasnosti unutrašnjih kontrola. Uticaj produkata Unutrašnje Reviziju treba suditi od značaju koji menadžment pridaje adresiranju preporuka kao i podrška pružena od jednog efikasnog Komiteta Revizije.

Pitanje 5 – Funkcionisanje i efikasnost JUR-e –Visoki Prioritet

Nalaz	<p>Postoji jedan broj slabosti u vezi sa JUR-om</p> <ul style="list-style-type: none"> • JUR-a i dalje deluje sa ograničenim brojem zaposlenih, u odnosu na veličinu, složenost i potrebama Ministarstva. U godišnjem planu revizije za 2016-tu godinu planirano je osam (8) revizija. Tokom godine su izvršene šest (6) revizije, a u okviru revizije specijalnih škola/izvornih centara izrađena su tri (3) revizorska izveštaja jer su u reviziji uključene tri (3) od ukupno šest (6) postojećih centara. Na osnovu ovoga ispada da je pripremljeno osam (8) revizorskih izveštaja ali su važne oblasti kao što je nabavka i studentski centar ostale ne pokriveno od unutrašnje revizije; • Izveštaji unutrašnjih revizija nisu ozbiljno shvaćeni od strane menadžmenta. U revizorskim izveštajima je ukupno dato 40 preporuka, ali nije nadgledan proces sprovođenja preporuka JUR-e. Shodno tome nema preciznih informacija o tome koliko se ovih preporuka sprovelo; i • Komitet za Reviziju (KR) je održao tri sastanka, ali nije dao značajan doprinos poboljšanju unutrašnjih kontrola, jer nikakve mere nisu preduzete sa njegove strane da se pogura napred sprovođenje preporuka JUR-e.
Rizik	<p>Ne sprovođenje preporuka JUR-e utiče da se nivo unutrašnjih kontrola ne poboljšava i povećava rizik da se greške i isti nedostaci i dalje ponavljaju, što je rezultovalo na operativnu neefikasnosti i na finansijske gubitke.</p>
Preporuka 5	<p>Ministar treba osigurati da KR-a na kritički način razmotri planove i izveštaje revizije obezbeđujući jednu efikasnu komunikaciju između menadžmenta, KR-a i JUR-e. Takođe, menadžment treba da preduzme konkretne mere za sprovođenje preporuka JUR-e. KR treba da bude aktivniji u pokretanju tok procesa napred i nadgledanju sprovođenje preporuke.</p>

3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

Uvod

Naš rad o FUK-u izvan oblasti Upravljanja koje su navedene u drugom poglavlju, odražava detaljni rad koji je preduzet u sistemima prihoda i troškova budžetskih organizacija. Kao posledica toga mi razmatramo upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudske resurse, imovinu i obaveza.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Menadžment je sproveo niz ključnih kontrola u finansijskim sistemima, ali kontrola nad nizom oblasti troškova zahtevaju dalja poboljšanja u cilju sprečavanja rizika da MONT dobije slabu vrednost za novac i neefikasno upravljanje aktivnostima. Glavne oblasti u kojima su potrebna dodatna poboljšanja: upravljanje i nadgledanje ugovora, upravljanje ne-finansijskom imovinom i upravljanje obavezama.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Mi smo razmotrili prikupljene prihoda, izvore budžetskih fondova, kao i trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto u tabelama u nastavku:

Tabela 1. Sopstveni prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Prijemi	2015 Prijemi	2014 Prijemi
Sopstveni prihodi	1,868,948	1,868,948	3,222,790	3,187,905	3,953,410

Planirani prihodi su 3,990,829€, dok je u 2016-toj godini prikupljeno 3,222,790€. U poređenju sa 201-tom. Godinom bilo je povećanja prihoda za 11%, ali u odnosu na godišnji plan, realizacija plana iznosila je 81%. Ne realizacija plana prihoda dovela je, između ostalog i uklanjanje naknada za plaćanje testova mature od strane maturanata. Dozvoljeni prihodi za potrošnju od aktuelnih prihoda 1,868,948, dok preostali deo prihoda odlazi u budžet Kosova.

Tabela 2. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ³	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Izvori Fondova	45,545,415	49,684,732	47,892,635	42,800,007	49,325,724
Grant Vlade-Budžet	42,076,467	44,903,931	44,228,978	38,954,016	44,199,147
Finansiranje iz zaduživanja	1,600,000	1,600,000	1,543,000	958,600	2,000,000
Preneti iz prethodne godine	-	512,772	507,121	397,468	294,080
Sopstveni prihoda ⁴	1,868,948	1,868,948	946,897	1,282,535	1,938,389
Spoljne donacije	-	799,081	666,639	1,207,388	894,108

Završni budžet u odnosu na onaj početni je uvećan za 4,139,317€. To uvećanje je rezultat rebalansa budžeta i kasnijim odlukama Vlade o budžetskim promenama⁵.

U 2016-toj godini MONT je iskoristio 96% završnog budžeta ili 47,892,635€, sa jednim povećanjem od 5% u poređenju sa 2015-tom godinom. U nastavku se daju objašnjenja o trenutnom stanju realizacije budžeta.

Tabela 3. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Realizacija	2015 Realizacija	2014 Realizacija
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	45,545,415	49,684,732	47,892,635	42,800,007	49,325,724
Plate i Dnevnice	14,939,774	16,054,402	15,925,257	13,314,071	8,641,673
Robe i Usluge	9,057,453	9,207,561	8,294,192	8,851,988	9,520,979
Komunalne Usluge	1,245,259	1,115,732	935,411	991,042	735,285
Subvencije i Transferi	3,821,929	3,393,938	3,374,488	3,918,128	3,963,032
Kapitalne Investicije	16,481,000	19,913,099	19,363,287	15,724,778	26,464,754

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama predstavljena su u nastavku:

- Završni budžet za plate i dnevnice je uvećan za 724,682€ u poređenju sa početnim budžetom. Tome je doprineo rebalans budžeta, kao i odluke Vlade o prilagođavanju budžeta MONT-a;
- Budžeta za robu i usluge u početku je umanjeno rebalansom budžeta za 930,980€, dok je kasnijim odlukama Vlade uvećan je za 1,081,088€. Tu je obuhvaćen iznos transfera od 213,300€ od subvencija u robi i uslugama (za nadoknadu komisija angažovanih pri ocenjivanju testova mature) kao i od sopstvenih prenetih prihoda u iznosu od 450,572€

³ Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

⁴Sopstveni neiskorišteni prihodi Opština iz prethodne godine prebačeni u tekuću godinu

⁵ Iskorišćena primanja od strane entiteta za sopstveno finansiranje budžeta

kao i od donacija 722,182€. Na kraju je ponovo bilo umanjena budžeta odlukom Vlade na ime budžetske štednje u iznosu od 404,956€;

- Završni budžet za komunalne usluge je umanjen za 138,526€ u poređenju sa početnim budžetom. To je rezultat rebalansa budžeta i odluka Vlade;
- Budžet za subvencije i transfere je prvobitno je uvećan rebalansom budžeta za 207,130€, dok je kasnije odlukom Vlade umanjen za 635,120€. Troškovi iz ove kategorije su iznosili 99% završnog budžeta; i
- Budžet za kapitalne investicije, rebalansom budžeta je umanjen za 1,526,327€, a zatim je odlukama vlade, budžet je uvećan za 4,994,426€. Najveći deo uvećanja budžeta (3,149,524€) je učinjeno za pokrivanje troškova kupovine knjiga za učenike od 1-9 razreda. Na kraju realizacije budžeta za kapitalne investicija iznosila je 97% završnog budžeta.

Pitanje 6 - Planiranje i realizacija budžeta –Visoki Prioritet

Nalaz Iako je završni budžet realizovan u masi od 96%, ne možemo reći da je MONT imao dobar performans budžeta. To iz razloga što su tokom godine javljane brojne nove potrebe za prilagođavanje budžeta i transfera između budžetskih kategorija i različitih budžetskih programa.

Takođe, koncentracija potrošnje je bila u drugoj polovini godine, gde je 46% ukupnog budžeta ugrožen u zadnjem tromesečju godine. Jedan od razloga za trošenje na kraju godine bila je kupovina knjiga koja realizovana posle septembra.

Jedno drugo pitanje koje se odnosi na realizaciju budžeta je pogrešna klasifikacija troškova. Inventar i oprema u iznosu od 75,465€ su planirani/realizovani iz Kapitalnih Investicija, dok je trebalo da se realizuje iz roba i usluga.

Rizik Brojne promene budžeta tokom godine povećavaju rizik da cilj i određeni ciljevi ne budu realizovani prema početnim namerama. Koncentracija troškova u zadnjem mesecu godine može uticati da isplate izbegnu efektivnu kontrolu kao rezultat dodavanja obima isplata. Neadekvatna klasifikaciju potrošnje uzrokuje precenjivanja/potcenjivanje pojedinih ekonomskih kategorija u GFI-ju.

Preporuka 6 Ministar treba osigurati da planiranje budžetskih zahteva prethodi odgovarajuća analiza potreba i faktora koji utiču na realizaciju budžeta. To bi smanjilo potrebu za budžetska prilagođavanja u toku godine. Takođe performans budžeta treba biti nadgledana na sistematski način na mesečnim osnovama, da se identifikuju i adresiraju prepreke za planiranu realizaciju budžeta. Klasifikacija potrošnje treba da bude u skladu sa računovodstvenim planom.

Pitanje 7 - Isplata avansa u suprotnosti sa zakonom o budžetu- Visoki Prioritet

- Nalaz** U skladu sa Zakonom o Budžetu Republike Kosova za 2016-tu godinu, u mesecu novembru neće biti avansnog plaćanja više od deset (10%), a u decembru više od pet (5%) od vrednosti ugovora i to tek nakon odobrenja od strane Ministra Finansija. Mi smo uočili da je za projekat osnovne škole u Klini, uplaćen avans u mesecu decembru u iznosu od 108,671€ (10% od vrednosti ugovora). Za avansno plaćanje nije dobijeno unapred potrebno odobrenje.
- Rizik** Avansa plaćanja bez odgovarajućeg odobrenja nije u skladu sa budžetom i sa sobom povlači rizik da se isplate obavljaju van potrebne kontrole na jednoj i odstupanja od budžetskog suficita na drugoj strani.
- Preporuka 7** Ministar treba pokrenuti jedan specifični pregled kako bi utvrdio razloge za avansno plaćanje u suprotnosti za zakonom o budžetu i da odredi potrebne mere kako bi osigurao da se neće događati takve isplate u budućnosti. Sva avansna plaćanja trebaju se izvršavati u skladu sa Zakonom o budžetu i propisima finansijskih pravila.

3.1.1 Prihodi

Prihodi realizovani od strane MONT-a u 2016-toj godini iznosili su 3,222,790€. Od 1,868,948€ koliko je bilo dozvoljeno za potrošnju, MONT je tokom godine utrošio 1,454.985€. Preostali deo je prebačen Opšti Budžet Kosova. Prihodi se prikupljaju od stambene participacije studenata i hrane u Studentskom centru (SC), naknada za akademske usluga, institucijalnih licenci, prodaje usluga, zakupnine kao i od taksi za overu dokumenata.

Preporuke

U ovoj oblasti nemamo preporuke.

3.1.2 Plate i dnevnice

Plate i dnevnice čine 32% troškova MONT-a. One se isplaćuju putem centraliziranog vladinog sistem(platni spiskovi). Međutim, mnoge ključne provere koje potvrđuju tačnost i potpunost plata a koje se odnose na: odobravanje platnih spisku, potvrde promena, obračun naknada i honorara za profesore, rebalans budžeta, itd ,trebaju se primeniti na nivou ministarstava i jedinica. Ove kontrole u pogledu plata profesora su delegirane na nivo fakulteta i na nivo departmana finansija u CA. Nadoknade za plate i dnevnice pored drugih propisa u javnom sektoru, takođe se regulišu i unutrašnjim aktima Univerziteta o ličnim primanjima. Naše provere su pokazale da kontrole u oblasti plata nisu uvek bile efikasne za sprečavanje grešaka i ne pravilnih isplata. Posebno smo identifikovali:

Pitanje 8 - Upravljanje profesorskim platama-Visoki Prioritet**Nalaz**

Svi javni univerziteti koje funkcionišu u sastavu MONT-a, izradili su Pravilnike o Ličnim Dohocima osoblja, dok je kao model uzet Pravilnik o Ličnim Dohocima Univerziteta u Prištini. Ti pravilnici propisuju način kompenzacije akademskog osoblja, na osnovu određenih kriterijuma i uslova za osoblje. Tokom revizije, plata akademskog osoblja, na šest (6) Univerziteta, naišli smo na mnoge slučajeve u kojima se ne primjenjuju pravilnici na dohodak fizičkih lica. To se ogleda u sledećim slučajevima:

- U četiri slučaja na UPz i u jednom slučaju na UHZ nije zadovoljena puna norma časova iznad norme, dok je naknada profesorima bila potpuna. Pravilnik propisuje da se naknada ne bi trebala obaviti u slučaju ne ispunjavanja norme;
- U tri (3) slučaja na UMIB uočili smo da se profesori isplaćuju avansno (npr, profesori se za prekovremene radne sate za decembar nadoknađuju u decembru prema pravilniku o platama, nadoknada se treba izvršiti narednog meseca na osnovu dokaza o održavanju ovih sati);
- Proverom liste prisustva na univerzitetima, uočili smo devet (9) slučajeve na UPz⁶, četiri (4) slučaja na UKZ, gde liste prisustva studenata na predavanjima se ne overavaju od strane ovlašćene osobe fakulteta. Ne overavanje listi od strane ovlašćenih službenika ostavlja prostor za sumnju o održanim časovima od strane predavača. Treba napomenuti da se nakon naših preporuka UPz, u posljednjem tromesečju 2016-te godine angažovao na ispravci ovog nedostatka.
- Od 52 proverena uzorka na UPz i UHZ, dva (2) slučaja na UHZ, i šesti (6) predmeta na UPz uočili da profesori uopšte ne upisuju vreme održavanja predavanja, dok neki od njih upisuju samo vreme početka predavanja, dok su službenici odgovorni za obračunavanje održanih časova vrše obračun bez tih dokaza;
- U dva (2) slučaja smo uočili da profesori nisu u potpunosti ispunili fond predviđenih časova za predavanja, a isti se nadoknađuju punim platama. U jednom slučaju, profesor je održao samo četiri (4) časova predavanja manje nastave, a u drugom slučaju profesor je održao šest (6) časova manje predavanja dok su na kraju dobili pune plate. Prema pravilniku ne održavanje predavanja kažnjava se delimičnim odbicima od plate.

⁶ Univerzitet u Prizrenu "Ukshin Hoti" (UPz); Univerzitet u Đakovici Fehni Agani (UĐFA); Univerzitet u Gnjilanu "Kadri Zeka" (UKZ); Univerzitet u Peći "Haxhi Zeka" (UHZ); Univerzitet u Mitrovici "Isa Boletini" (UMIB); Univerzitet Primenjenih Nauka Uroševac (UPNU)

Rizik Nadoknade profesorima u sukobu sa pravilima povećava rizik od lošeg upravljanja i izvršenja budžeta i izvršenjima neredovnih isplata. Takođe, avansi, nedostatak nadgledanja i verifikacije procesa pohađanja od strane ovlašćene osobe fakulteta povećava rizik od izvršenju isplata za potencijalno nepriznate usluge.

Preporuka 8 Ministar u suradnji sa rektorima univerziteta treba osigurati da sve uplate/ nadoknade budu izvršene u potpunom skladu sa Pravilniku o Ličnim Dohotcima. Treba se ojačati nadzor kontrola i nadgledanja pohađanja procesa nastave. tako da isplata budu zasnovane na ponuđene usluge koje pružaju, dok se za ne održane časove primene odbici prema propisima pravilnika.

Pitanje 9 - Nadoknade nastavnima za ispite-Srednji Prioritet

Nalaz Univerziteti u sastavu MONT –a prilagodili su svoje pravilnike o ličnim dohotcima, na osnovu Pravilnika Univerziteta u Prištini broj 1/126 usvojenog dana 27/04/2012, prema kojima su predviđene naknade nastavnika za svakog studenta nivoa „bachelor“ koji se prijavi na ispitu, visine 0,60€ i za svakog studenta nivoa „master“ koji se pojavi na ispitu, u visini 3€. Prema trenutnim važećim uputstvima studenti nivoa „bachelor“ uopšte ne plaćaju pojavljivanje na ispitu, i studenti nivoa „master“ za svaki ispit plaćaju po 2,5€. To znači da su prihodi ostvareni od prijave ispita ne pokrivaju troškove nadoknade profesora .Osim toga, održavanje ispita treba da bude sastavni deo radnih zadataka za koje profesori primaju osnovnu platu i eventualno honorare.

Rizik Nadoknada profesora za ispite, izaziva ne potrebne troškove univerzitetima i može dovesti do finansijskih poteškoća. To se može dokazati i o stalnom stanju obaveza i zahtevima za dodatnim sredstvima za plate.

Preporuka 9 Ministar u saradnji sa Rektorima Univerziteta treba da potraže mogućnost vezano za pregled gore navedenih pravilnika, na način da se ona prilagode trenutnim okolnostima i mogućnostima budžeta. Takođe zbog iste prirode posla, ministar treba da se angažuje na unificiranju pravilnika i nadoknada..

3.1.3 Robe i usluge , kao i komunalne usluge

Završni budžet za robu i usluge je iznosio 9,207,561€. Od toga je utrošeno 8,294,192€ ili 90%. Ova potrošnja se odnosi na ugovorne usluge, nabavke potrošnog materijala, usluge održavanja idr.

Pitanje 10 - Nastavak okvirnih ugovora-Visoki Prioritet

- Nalaz** Prema pravilima javne nabavke, javni okvirni ugovor se ne može produžiti ili obnoviti, što znači da je trajanje ugovora treba odrediti na početku procesa nabavke. SC je sklopio dva 24 mesečna okvirna ugovora; "Nabavka mesa i mesnih prerađevina za potrebe menze SC-a" u iznosu od 743,000€, koji su završeni 15.07.2015. Nabavka ostalih prehrambenih artikala za potrebe menze SC-a vredan 426,036€ koji je završen 17.07.2015. Nakon isteka ugovora, oba su produžena za period od jedne godine. Obrazloženje je bilo neophodna potreba za nabavkom SC-a i očekivanje da će se ova nabavka realizirati putem CAN-a.
- Rizik** Svako odstupanje iz pravnog okvira može prouzrokovati rizik od ne transparentnosti trošenja javnog novca i potencijalno štetnih transakcije za MONT, odnosno SC.
- Preporuka 10** Ministar treba da osigura da su preduzete sve potrebne mere za izbegavanje sličnih slučajeva, i da odredi povoljnije alternative za upravljanje sličnim situacijama.

3.1.4 Subvencije i transferi

Završni budžet za subvencije i transfere iznosio je 3,393,938€. Od toga je u 2016-toj godini utrošeno 3,374,488€, ili 99%. Taj budžet je korišćen za različite kategorije obrazovanja, najveći deo za podršku različitih šema stipendija sa spoljnim partnerima i jedan deo za istraživačke i naučne projekte.

Preporuke

U ovoj oblasti nemamo preporuke

3.1.5 Kapitalne Investicije

Kapitalne investicije troše najveći deo budžeta MONT-a ili oko 40% istog. Završni budžet za ovu kategoriju je iznosio 19,913,099€, od čega je utrošeno 19,363,287€ ili 97%. Ovaj budžet je trošen na razvoj i izgradnju obrazovnih i administrativnih objekata, kupovinu knjiga, kupovinu opreme za informacione tehnologije, kupovine inventara itd. Naše provere su pokazala sledeće:

Pitanje 11 - Upravljanje kapitalnim projektima-Srednji Prioritet

Nalaz Prema pravilima o javnim nabavkama i dobrim praksi, kad god upravljanje ugovorom zahteva ekspertizu, tako nešto treba uraditi, tako da budu zgrade pod uslovima i potrebnog kvaliteta. U slučaju realizacije građevinskih radova na izgradnji školskih⁷ objekata, za sedam (7) proverenih ugovora, MONT je odredio menadžere ugovora koji su pratili izvođenje radova, ali nije odredio i stručne nadzorne organe koji istovremeno obavljaju praćenje kapitalnih investicija i nadziru konkretne radove predviđene u ugovorima.

Rizik Upravljanje ugovorima o izgradnji u nedostatku nadzornog organa povećava rizik da ugovori ne budu realizovani prema količini i kvalitetu predviđenim u sklopljenim ugovorima.

Preporuka 11 Ministar treba da zahteva od departmana nadgledanja projekata da u slučajevima građevinskih radova budu predloženi i određeni stručni nadzorni organi kako bi se osiguralo da se gradnja realizuje prema određenim standardima pod određenim uslovima iz ugovora.

Pitanje 12 - Kašnjenja u realizacijama kapitalnih projekata _Visoki Prioritet

Nalaz Procesi izgradnje škola je praćen višegodišnjim kašnjenjima. Od 11 projekata započetih u 2009. godini, šest (6) su završeni, dva (2) su bila u procesu tehničkog prijema, dok na tri (3) ostala se i dalje izvode radovi. MONT nije primenilo kazne prema kompanijama, pošto prema njihovim izjavama, okolnosti za kašnjenja su bila obostrana, nedostatak budžeta, promene u specifikacijama i nemar kompanija s druge strane.

Rizik Kašnjenja u završetku projekata odražava se na kvalitetu radova. To takođe utiče na neuspeh u postizanju ciljeva Ministarstva i na kvalitet usluga koje se pružaju.

Preporuka 12 Ministar treba da osigura detaljan pregled razloga koji su izazvali kašnjenja u realizaciji tih projekata i da preduzme potrebne mere kako bi isti mogli biti završeni u najkraćem mogućem roku. Kvalitet radova mora biti potvrđen od strane nadležnog organa za nadzor, kako bi se potvrdilo da su radovi obavljani u skladu sa ugovorenim uslovima i standardima.

⁷ Izgradnja osnovne škole u Kosovu Polju, i srednjih škola u Podujevu i Mitrovici

3.1.6 Zajednička pitanja za robu i usluge i kapitalne investicije

U nastavku su predstavljena zajednička pitanja koja se tiču robe i usluga kao i kapitalnih investicija

Pitanje 13 - Upravljanje ugovorima-Visoki Prioritet

Nalaz Uputstvo o Javnim Nabavkama određuje da nakon potpisivanja ugovora treba se odrediti menadžer ugovora i treba se izraditi jedan plan za upravljanje ugovorom, putem kojeg će se nadgledati izvršenje ugovora. Međutim taj zahtev nije potpuno sproveden od strane jedinica MONT-a rezultujući na nedostacima u upravljanju ugovora u dole navedenim slučajevima.

- Kod projekta „Izrada ključnih planova za UHZ“ u vrednosti od 143,525€, koji je urađen sporazumom za Opštinom Peć, nije bilo plana za upravljanje ugovorom. Pored toga izveštaj o prijemu ne sadrži potrebne detalje kako bi razumeli da je kompanija završila aktivnosti prema zahtevanim specifikacijama u dosijeu tendera;
- Za projekat „Renoviranje objekata i prilagođavanja prostora za Sudnice“ u UHZ u iznosu 18,462€, iako je imenovan menadžer ugovora nije izrađen plan za upravljanje ugovora. Isto tako komisija za tehnički prijem imala je nekoliko primedbi na obavljene radove, dok u predmetu isplata nije bilo dokaza koji dokumentuju da su date primedbe korigovane pre nego se izvrši isplata;
- U dva (2) slučaja SC nije uopšte imenovao menadžere ugovora a u šest (6) drugih slučajeva-tri (3) na UHZ i četiri (4) na UPz menadžeri su formalno određeni ali nisu izrađeni planovi za upravljanje ugovora.

Rizik Nedostatak menadžera i planova za upravljanje ugovora povećava rizik da se ugovori ne realizuju u skladu sa uslovima i ugovorenim specifikacijama.

Preporuka 13 Ministar treba da zahteva od odgovornih osoba na Javnim Univerzitetima da se za svaki projekt odrede menadžeri ugovora. Trebaju se izraditi planovi za upravljanje svako ugovora i da se sastavljaju izveštaji u vezi sa realizacijom ugovora.

Pitanje 14 - Loše planiranje nabavki-Srednji Prioritet

- Nalaz** MONT nije obavio dobro planiranje nabavki, to potvrđuju i izveštaji potpisanih ugovora svih njegovih jedinica, gde je najveći deo procedura nabavki pokrenut i realizovan u drugoj polovini godine. Dok UPz nije pripremio završni plan nabavki u skladu sa Zakonom o Javnim Nabavkama, koji nastoji da identifikuje u razumnim detaljima sve isporuke, usluge i radove koji zahteva da se u detalje identifikuju razlozi svih nabavki, usluga i radova koji se nameravaju zahtevati tokom godine
- Rizik** Slabo planiranje nabavki utiče da slabu vrednost po novac i mogući finansijski gubitak, kao rezultat ne identifikovanja zajedničkih potreba jedinica i ne primenjivanje adekvatnih procedura nabavki.
- Preporuka 14** Ministar treba da zahteva od službenika nabavki da u slučaju izrade plana nabavki saraduje sa jedinicama tražioca da obave jednu procenu stvarnih potreba i da u planovima nabavki obuhvate približni vremenski period za realizovanje nabavki.

Pitanje 15 - Nepravilnosti u obradi isplata- Srednji Prioritet

- Nalaz** Prema Pravilu br. 01/2013 o Trošenju Javnog Novca prvo se trebaju obezbediti sredstva, izda nalog za kupovinu i nakon prijema robe, sastavi izveštaj o prijemu i primi račun.
- U obradi 17 isplata koje se odnose na robu i usluge u iznosu od 425,722€, uočili smo da je u početku primljena roba/usluga i računi, a dok je kasnije obavljeno (obezbeđivanje sredstava, zahtev za kupovinu i narudžbenica). Isto tako za osam (8) isplata za kapitalne investicije plaćanja u vrednosti od 526,249€, obezbeđivanje sredstava je obavljeno nakon dobijanja računa.
- Rizik** Ne praćenje odgovarajuće procedure kontrola prilikom primanja robe i obavljanja isplata može uticati na prijem roba koje nisu u skladu sa ugovorenim uslovima i na moguće ne pravilne isplate.
- Preporuka 15** Ministar treba da pokrene jedan unutrašnji pregled kako bi odredio zašto propisi finansijskog pravila nisu adresira u svim slučajevima, kao i da odredi potrebne mere/procese kako bi osigurao da se slični propusti ne događaju u budućnosti.

Pitanje 16 - Zatvaranje avansa- Srednji Prioritet

Nalaz U dva (2) slučaja u iznosu od 15,198€, avansi nisu bili zatvoreni uz opravdani unutar zakonskih rokova. Kašnjenja su bila od 30 do 58 dana. To je u suprotnosti sa Administrativnom Uputstvom br. 2004/07 o službenim putovanjima, je jer službenici nisu dostavili dokaze koji se odnose na troškove koji su realizovani.

Rizik Kašnjenja u zatvaranju avansa povećavaju rizik da javni novac bude upotrebljen na ne pravilan način od strane određenih osoba.

Preporuka 16 Ministar treba da osigura da kontrole u vezi upravljanja avansima budu kontinuirano nadgledane. Sve osobe koje koriste avanse da načine potrebna poravnanja unutar traženog zakonskog perioda.

Pitanje 17 - Ne pravilan prijem robe- Visoki Prioritet

Nalaz Način prijema robe je preciziran Finansijskim Pravilnikom br. 01/2013. Međutim taj pravilnik nije našao efikasno sprovođenje od strane jedinica MONT-a, rezultirajući sa dole navedenim nedostacima:

- Nepravilan prijem inventara za sportske dvorane u obrazovnih pred univerzitetskih škola u iznosu od 500,529€. Inventar je distribuiran direktno školama, a prijem istog je obavljen od strane direktora škola, a u nekim slučajevima i od strane komisije sastavljene od dva (2) člana;
- Kod isplate za nabavku radnog alata (tehnički materijal, električni, centralno grejanje i vodovod) za održavanje u SC-u u vrednosti 7,467€, primanje materijala je obavljeno samo od strane službenika za prijem, bez formiranja komisija za prijem robe;
- Kod isplate "Kupovina opreme iz projekta Euforije" u iznosu od 159,020€, UHZ nije formirao komisija za prijem robe. Pihvatanje opreme je obavila jedna osoba i nije bilo izveštaja o prijemu vezano za kvalitet i količinu kupovine koje je primljena; i
- Kod nabavki nameštaja na UHZ-u u iznosu od 8,370€ priem robe je obavljen od strane jedne komisije od tri člana, međutim u predmetu nije bilo nikakve odluke/ovlašćenja koje potvrđuje formiranje te komisije.

Risk Primanje inventara od strane neovlašćenih osoba, i u nedostatku komisija za prijem povećava rizik da se primi ne kvalitetna roba što je u suprotnosti sa ugovorenim uslovima.

Preporuka 17 Ministar treba da zahteva od odgovornih službenika ministarstva i podređenih jedinica da na efikasan i konzistentan način ispoštuju propise uputstava u vezi sa primanjem robe. To bi osiguralo da se primljena roba, slaže u aspektu kvaliteta i količine sa ugovorenom robom.

3.2 Imovina

3.2.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Ukupna vrednost imovine predstavljene u GFI-ju u 2016-toj godini iznosila je 263,109,320€. Od toga, kapitalna imovina u vrednosti (iznad 1,000€) iznosila je 259,777,730€, a ne kapitalna imovina (ispod 1,000 €) je iznosila 3,331,590€. Takođe, u GFI-ju su predstavljene i zalihe u vrednosti od 715,270€. Kapitalna imovina iznad 1,000€ registruju se u računovodstvenim registrima, dok se imovina ispod 1,000€ i akcije registruje svaka jedinica pojedinačno u registru e-imovina koji se na kraju konsoliduju u jedan registar koji se predstavlja u GFI-ju. Utvrdili smo sledeća pitanja:

Pitanje 18 – Nejasnoće u zakonskim osnovama za kupovinu i raspodelu školskih tekstova – Visoki Prioritet

Nalaz Na osnovu Zakona br. 04/L-032 o Pred Univerzitetskim Obrazovanjem u Republici Kosovo, MONT je usvojio Administrativno Uputstvo (MONT) br. 13/2016 Opremanje Učenika Školskim Udžbenicima, Upotreba i njihovo Čuvanje, koji je u suprotnosti sa navedenim zakonom. To Uputstvo obavezuje učenika/roditelja da očuva i vrati knjige na kraju školske godine, dok Zakon naglašava da, su udžbenici besplatni. Čak i unutar samog zakona ima kontradikcija, jer s jedne strane, navodi da su udžbenici besplatni, a sa druge strane obavezuje MONT da donese posebno Uputstvo za raspodelu i čuvanje istih.

Rizik Zakonske ne jasnoće oko procesa nabavki školskih udžbenika izazivaju konfuziju kod učenika/roditelja u vezi sa obavezama o čuvanju ili vraćanju udžbenika. Istovremeno to otežava i upravljanje procesom nabavke i raspodele školskih udžbenika.

Preporuka 18 Ministar treba pokrenuti razmatranje zakona br. 04 L-032 o Obrazovanju u Republici Kosovo kako bi se izbegle ne jasnoće u vezi sa nabavkom i tretiranjem školskih udžbenika. Takođe treba razmotriti Administrativno Uputstvo (MONT) br. 13/2016, s ciljem pojednostavljenja i pojašnjavanja procesa.

Pitanje 19 - Ne deklarisanja zaliha od strane Opštinskih Direktorata Obrazovanja-Srednji Prioritet

Nalaz Komisija za verifikaciju i distribuciju udžbenika oformljena 07/07/2016, zahtevala je od Opštinskih Direktorata za Obrazovanje (ODO) da se deklariraju u vezi deponovanih školskih udžbenika (ne iskorišćenih), kao i o novim zahtevima za školsku godinu 2016/2017. Uočili smo da je nakon podnošenja zahteva za nabavku udžbenika, ODO Glogovac, Mališevo, Prizren, Orahovac, Uroševac i Vitini, nisu deklarirali uopšte zalihe.

Rizik Ne deklarisanje zaliha može uticati na povećanje zahteva za školskim udžbenicima u poređenju sa realnim potrebama i na nepotrebno povećanje troškova.

Preporuka 19 Ministar treba da osigura da je poboljšana komunikacije između ODO-va i odgovornih komisija o upravljanju i raspodeli školskih udžbenika, na način da zahtevi za udžbenicima budu u skladu sa zahtevima.

Pitanje 20 - Slabo upravljanje registrima imovine- Srednji Prioritet

Nalaz Osim pitanja predstavljena u isticanju pitanja, mi smo identifikovali i druga pitanja u vezi s registrima imovine, koji je zbog manje važnosti nisu predstavljena kod isticanja pitanja. Pravilnik br. 02/2013 predviđa da se kapitalna imovina treba registrovati u ISMFK, dok ne kapitalna imovina i zalihe treba registrovati u sistemu „e- imovina“. Ovaj pravilnik nije sproveden od jedinica MONT-a rezultujući na sledeće nedostatke :

- Registar kapitalne imovine na UHZ je precenjen za iznos od 55,149€. To se više odnosi na inventar, čija kupovina je obavljena greškom iz Kapitalnih Investicija, iako je vrednost istog bila ispod 1,000€. Ove kupovine treba realizirati iz robe i usluga i registrovati u sistem e-imovina;
- Takođe vrednost 143,728€ isplaćena za izradu projekata na UHZ, registrovan je kao imovina u upotrebi, dok su objekti za koji su izrađeni ti projekti još nisu počeli da grade; i
- Agencija za Profesionalno Obrazovanje, Agencija za Akreditacije, Pedagoški Institut, Studentski Centar, Albanološki Institut, Univerzitet u Mitrovici, Univerzitet u Gnjilanu i Univerziteta u Uroševcu, ne koriste sistem e-imovina za registraciju ne kapitalne imovine i zaliha. Osoblje nije obučeno za pristup i njegovu upotrebu, a samim tim i vrednost imovine ispod 1,000€ registrovana je u pojedinačnim registrima. Osim imovine ispod 1,000€ u gore navedenim jedinicama nije uopšte obračunato obezvređivanje, i kao posledica toga predstavljena vrednost u GFI-ju je precenjena.

-
- Rizik** Ne redovno ažuriranje registara imovine i ne korišćenje sistema e-inovina onemogućava efikasno upravljanje i potrebnu kontrolu nad tom imovinom. To takođe dovodi do pogrešnog predstavljanja informacija u GFI-ju.
- Preporuka 20** Ministar treba da osigura da se upravljanje ne finansijskom imovinom organizacije obavlja prema važećim uputstvima i pravilima. Treba preduzeti odgovarajuće mere u smislu obuke osoblja i funkcionalizaciji sistema e-inovina u svim jedinicama. Registri imovine trebaju biti potpuni kako je to i određeno relevantnim uputstvima kao i da se stalno ažuriraju u cilju predstavljanja realnog stanja imovine u finansijskim izveštajima.

3.3 Ne izmerene obaveze

Izveštaji ne izmirenih obaveza prema snabdevačima na kraju 2016-te godine su iznosili 593,760€. To predstavlja značajan napredak u odnosu na prethodnu godinu s obzirom da je na kraju 2015-te godine Ministarstvo imalo obaveze u iznosu od 3,961,840 €. Obaveze 2016-te godine su prenete za plaćanje u 2017-tu godinu.

Pitanje 21 - Upravljanje obavezama- Srednji Prioritet

- Nalaz** Vrednost ne izmirenih obaveza na kraju 2016-te godine je iznosila 593,760€. Ovo predstavlja jedan deo budžetskog izazova jer je Ministarstvo imalo i kontigentne obaveze u iznosu od 726,530 €. Dok su obaveze imale značajno umanjenje, kontigentne obaveze su uvećane za oko 11%. Rast kontigentnih obaveza može da utiče na budžet, koji je planiran da se troši na druge projekte.
- Rizik** Ostanak ne izmirenih obaveza i rast kontigentnih obaveze, povećava rizik da budući planova potrošnje ne budu ispunjeni zbog potreba da plate prethodne obaveze ili kontigentne obaveze...
- Preporuka 21** Ministar treba da pokrene pregled stanja ne izmirenih obaveza, kako bi se utvrdili razlozi kašnjenja i potrebnih mera za izbegavanje istih. Takođe menadžment treba da pažljivo tretira i trend rasta kontigentnih obaveza.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednostiprovladava verzija na albanskom jeziku.

Dodatak I: Pristup i metodologija revizije

Odgovornost Revizora i onih koji su odgovorni za upravljanje su detaljno prikazani u Mišljenju koje je utvrđeno u poglavlju 1.2 ovog izveštaja.

Dok je ključni rezultat našeg rada mišljenje revizije, ovaj izveštaj odražava celovitost našeg rada sa posebnim fokusom i na Pitanja Upravljanja uključujući i Finansijsko Upravljanje i Kontrolu. Ovo poslednje se zasniva u našem širem programu revizije usklađenosti koja se zasniva na riziku.

Opšti sažetak ima za cilj da prikaže glavne nalaze revizije i ključne akcije za koje se Ministar treba osigurati da su preduzete zarad adresiranja identifikovanih slabosti upravljanja/kontrole.

Detaljni izveštaj pruža opširniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na utvrđivanje razloga nalaza revizije i za pružanje odgovarajućih preporuka za njihovo adresiranje. Da bi bio potpuniji, mi smo uključili pitanja koja su identifikovana tokom pred-revizije tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su definisani kao:

Visokog prioriteta – Pitanja koja se ukoliko ne adresiraju mogu rezultirati materijalnim slabostima u unutrašnjoj kontroli, i gde će preduzeta akcija pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja mogu i ne rezultirati materijalnim slabostima, ali gde će preduzeta akcija takođe pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju niskog prioriteta su posebno izveštavani finansijskom osoblju.

Naše procedure su uključile pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva i supstancijalne testove kao i pridružene aranžmane upravljanja, samo do one mere do koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao da predstavljaju jednu sveobuhvatan prikaz svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili

zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene
Finansijski Izveštaji	Ministar treba da analizira razloge za Isticanje Pitanja u 2015, i da identifikuje akcije koje su potrebne za omogućavanje adekvatne klasifikacije troškova i za pravilno prikazivanje imovine u GFI za 2016			Nisu preduzete mere
2.3 Preporuke iz prethodne godine	Ministar treba da osigura primenu ozbiljnog pristupa od nivoa menadžmenta prilikom tretiranja preporuka GR. Obezbediti da je sproveden pregledani plan delovanja, koji tačno utvrđuje preduzete mere, vremenske rokove za sprovođenje preporuka, sa identifikovanim odgovornim članovima osoblja, sa početnim fokusom na najvažnije oblasti. Treba formalno nadgledati plan delovanja na redovnoj osnovi, i rezultati sprovođenja preporuka trebaju se izvestiti menadžmentu da bi se preduzele odgovarajuće mere.		Najveći deo preporuka je u procesu sprovođenja. I dalje ostaje izazov potpuno sprovođenje svih datih preporuka	
2.4 Kontrolna lista samo ocenjivanja FUK-a	Ministar treba da osigura da je preduzet jedan pregled za dopunjavanje kontrolne liste samo-ocenjivanja te da je obavljeno adresiranje oblasti sa slabostima na pro-aktivan način. Treba se primeniti jedan pregledani mehanizam kako bi potvrdio tačnost kontrolne liste i da se obezbedi prateća dokumentacija.		Delimično sprovedena Lista rizika je izrađena u 2017-toj godini	
2.5 Specifični pregledi upravljanja	Ministar treba da analizira razloge, zašto ključne pozicije nisu ispunjene redovnim osobljem na vreme. Dalje, ministarstvo treba da daje prioritet regrutovanju redovnog osoblja u svim položajima gde deluje vršioци dužnosti. Ovo povećava polaganje računa, odgovornost i obezbeđuje efikasan razvoj aktivnosti ministarstva.			Nisu preduzete mere

	Ministar treba da osigura, da zajedno sa ostalim ključnim osobljem Ministarstva i rektorima, izradi plan delovanja o preduzimanju potrebnih mera za potpuno funkcionisanje javnih univerziteta. Takođe, ministar treba da osigura da je obavljena jedna kritička analiza kako bi istaknula teškoće i glavne izazove sa kojima se mogu suočiti univerziteti tokom funkcionalnog i organizacionog procesa nezavisnosti, u cilju njihovog pravilnog adresiranja		Preporuka je u procesu sprovođenja	
2.5.2 Upravljanje rizikom	Ministar treba da osigura da je delegirana direktna odgovornost za upravljanje rizikom kod jednog relevantnog osoblja/direktora te da obezbedi mesečno izveštavanje za primenu zahteva u ovoj oblasti kao i za rizike koji se upravljaju.		Lista rizika je izrađena u 2017-toj godini ostaje da se proceni nadgledanje	
2.5.3 Menadžersko Upravljanje	Ministar zajedno sa rektorom Univerziteta Gnjilana treba da osigura da je izvršen jedan pregled aktuelnih zahteva za izveštavanje kod menadžmenta, da utvrdi najprikladniji oblik izveštavanja koji će podržati efikasno upravljanje aktivnosti. Rektor treba inicirati zahtev za pristup i kontinuirano obučavanje osoblja u cilju podržavanja menadžmenta finansijskim izveštavanjem. Takođe Upravni Savet treba da obezbedi da će periodični finansijski izveštaji biti pregledani i eventualne varijacije između budžeta i troškova tretirati. Neophodne akcije se trebaju preduzeti za adresiranje pokrenutih pitanja.	Da		
2.6 Sistem Unutrašnje Revizije	Za postizanje maksimalne koristi od unutrašnje revizije. Ministar treba da osigura funkcionisanje Odbora za Reviziju. Odbor Revizije treba da na kritičan način pregleda planove i rezultate unutrašnje revizije (da bi potvrdio da se one zasnivaju na riziku te da pruži traženu sigurnost menadžmentu). Takođe treba da pregleda i akcije koje su preduzete od strane menadžmenta u vezi sa preporukama unutrašnje revizije.	DA		

3.3 Planiranje i Realizacija Budžeta	Ministar treba da osigura sveobuhvatan proces budžetiranja zasnovan na komuniciranju i koordinaciji sa univerzitetskim osobljem. Treba kreirati mehanizme koje bi obezbedilo učešće celokupnog osoblja tokom procesa budžetiranja. Pored toga, Generalni Sekretar treba inicirati izradu jedne metodologije (formule budžeta) koja je podobna za raspodelu budžeta, koja će biti zasnovana na utvrđenim kriterijima.		Komitet Revizije je osnovan, međutim nije dao značajan doprinos	
	Ministar treba da osigura da je budžetska performansa praćena na mesečnoj osnovi, te da ovaj pregled identifikuje i adresira prepreka za izvršenje budžeta na planiranom nivou. Tamo gde su predviđanja početnog budžeta netačna to se treba u potpunosti odraziti u procesu budžetskog pregleda.		U procesu sprovođenja	
3.4 Nabavke	Ministar treba da obezbedi da je izvršen unutrašnji pregled da se utvrdi zašto zahtevi nabavke nisu adresirani u svim slučajevima nabavke. Stoga, treba da se postave dodatne kontrole kako bi osigurao da su adresirane identifikovane slabosti. Treba se razviti jedan konkretan plan za okončanja preostalih radova u nedovršenim školama i da se prati na redovnoj osnovi. Potrebe nabavke izrađene od jedinice treba da budu obuhvaćene u zajedničkom planu da se pojednostavi upravljanje predviđenih nabavki.		U poređenju sa prethodnom godinom ima pitanja koja nisu ponovljena. Ali što se tiče kapitalnih investicija još uvek ima zaostajanje	
3.4.1 Nadoknade (plate i dnevnicе)	Ministar treba da osigura da je preduzet jedan pregled upravljanja osoblja, kako bi se osigurao da se neophodne promene izveštavaju na vreme u cilju sprečavanja eventualnih preplaćivanja. Razlozi za ne-funkcionisanje odbitaka na vreme trebaju se analizirati i treba preduzeti korektivne mere. Treba da se osigura bolja koordinacija između odeljenja kako bi se izbegle moguće greške u platama i dnevnicama.	DA		

3.4.2 Subvencije i Transferi	Ministar treba da pokrene izradu jednog pravnog okvira, politike ili unutrašnje uputstvo kojim se uređuje oblast subvencija. Pravna osnova treba da odredi prioritete ministarstva, kriterijume i potrebne procedure koje se trebaju slediti od mogućih korisnika. Ovo bi orijentisalo subvencije u oblasti najvećeg interesa ministarstva, obezbediće bolje formalne kontrole i uticalo bi na povećanje transparentnosti i jednakih mogućnosti za sve zainteresovane strane.	DA		
3.5 Sopstveni Prihodi	Ministar treba zahtevati od izvršnog direktora Agencije za Akreditaciju da razmotri mogućnost dodavanja modula prihoda u sadašnjem Sistemu Informacionog Upravljanja. Ovo bi omogućilo bolje upravljanje prihoda, uključujući naplate, izveštavanje i analize prihoda Agencij	DA		
3.6.2 Tretiranje dugovanja	Ministar treba da inicira pregled stanja dugova, da utvrdi uzroke kašnjenja i neophodne mere za njihovo adresiranje. Procena obaveza treba da se nastavi obavljati na redovnoj mesečnoj osnovi i da se uplate vrše unutar vremenskih rokova, prema utvrđenim finansijskim propisima.		Agencija Akreditacije je u procesu digitalizacije procesa u toj instituciji	
Javni Univerziteti 4.2 Upravljanje	Ministar treba da osigura da nad osobama koje se terete upravljanjem u univerzitetima primeni rigorozan proces ocenjivanja kako bi se osigurala održivost funkcionisanja upravnih saveta. Ovo omogućava veću stabilnost upravljanja za univerzitete i lakše postizanje strateških ciljeva		U poređenju sa prethodnom godinom obaveze su značajno pale, ali i dalje kontigentne obaveze ostaju visoke	

4.3 Nadoknade (plate i dnevnicе)	Rektor Univerziteta Prizrena treba da izvrši analizu gore navedenih nalaza, i da ispita razloge zašto se nisu poštovali zahtevi unutrašnjih uredba o naknađivanju akademskog osoblja. Rektor treba da obezbedi da se kontrole sprovode na nivoima fakulteta i isplaćivanje časova obavlja samo nakon formalnog potvrđivanja od strane dekana fakulteta da su se vodile evidencije od strane profesora.		U procesu sprovođenja	
	Rektor Univerziteta Prizrena, zajedno sa Generalnim Sekretarom trebalo bi naći neposredno rešenje za osoblje unutrašnje revizije i osoblje službenika imovine. Rektor, pre bilo kakvog regrutovanja treba da obezbedi dodatni dijalog sa ministarstvom da bi se razjasnile odgovornosti i prava, u cilju izbegavanja zakonskih nesporazuma.	DA		
	Rektor Univerziteta Peči treba da izvrši analizu gore navedenih nalaza, i da ispita razloge zašto se nisu poštovali zahtevi unutrašnjih uredba o naknađivanju akademskog osoblja. Rektor treba da obezbedi da se kontrole sprovode na nivoima fakulteta i isplaćivanje časova obavlja samo nakon formalnog potvrđivanja od strane dekana fakulteta da su se vodile evidencije od strane profesora.			Nisu preduzete mere
	Rektor Univerziteta Peči treba pregledati sve ugovore za posebne usluge i utvrdi razloge i potrebu za veliki broj takvih ugovora. Sveobuhvatna analiza o potrebi osoblja se treba sprovesti kako bi se inicirao dijalog sa MONT i Ministarstvom Finansija za dodatni budžet plata i dnevnica.		I dalje su приметni nedostaci i ako u odnosu na prethodnu godinu njihov broj je manji	

	Rektor Univerziteta Đakovice treba da izvrši analizu gore navedenih nalaza, i da ispita razloge zašto se nisu poštovali zahtevi unutrašnjih uredba o naknađivanju akademskog osoblja. Rektor treba da obezbedi da se kontrole sprovode na nivoima fakulteta i isplaćivanje časova obavlja samo nakon osiguravanja da su oni održani uključujući evidentiranje profesora i formalnih potvrđivanja od strane dekana fakulteta.		I dalje su primetni nedostaci i ako u odnosu na prethodnu godinu njihov broj je manji	
	Rektor Univerziteta Đakovice treba da osigura neposredno tretiranje ovog pitanja i preduzme neophodne pravne mere za povratak sredstava u budžetu univerziteta, koja su nepravilno isplaćena. Takođe, treba obezbediti izbegavanje sličnih slučajeva u budućnosti.	DA		
	Rektor Univerziteta Mitrovica treba da izvrši analizu gore navedenih nalaza, i da ispita razloge zašto se nisu u potpunosti poštovali zahtevi unutrašnjih uredba o naknađivanju akademskog osoblja. Rektor treba da obezbedi da se kontrole sprovode na nivoima fakulteta i isplaćivanje časova obavlja samo nakon osiguravanja da su oni održani uključujući evidentiranje profesora i formalnih potvrđivanja od strane dekana fakulteta.		Preporuka je u procesu Kompetentnim organima i dalje se nastavlja isplata časova iznad norme avansno	
	Rektor Univerziteta Gnjilana treba da izvrši analizu gore navedenih nalaza, i da ispita razloge zašto se nisu u potpunosti poštovali zahtevi unutrašnjih uredba o naknađivanju akademskog osoblja. Rektor treba da obezbedi da se kontrole sprovode na nivoima fakulteta i isplaćivanje časova obavlja samo nakon osiguravanja da su oni održani uključujući evidentiranje profesora i formalnih potvrđivanja od strane dekana fakulteta.			Nisu preduzete mere

4.4 Nabavke na Univerzitetima	Rektor Univerziteta Prizrena i Đakovice trebaju osigurati da je izvršen jedan unutrašnji pregled da bi utvrdili zašto se zahtevi nabavke nisu adresirali u svim razvijenim nabavkama. Shodno tome, treba se postaviti dodatne kontrole kako bi se osiguralo da su se identifikovane slabosti adresirale.		U procesu sprovođenja. U Đakovici nismo identifikovali nalaze slične prirode, dok su u Prizrenu i dalje primećene nepravilnosti.	
-------------------------------	--	--	--	--

Dodatak IV: Pismo potvrđivanja

PISMO POTVRĐIVANJA

O usklađenosti sa nalazima Generalnog Revizora za 2016 godinu i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije

Mesto i datum: 27.06.2017

Poštovani,

Preko ovog pisma potvrđujemo, da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Godišnjih Finansijskih Izveštaja Ministarstva Obrazovanja Nauke i Tehnologije, za 2016 godinu (u daljem tekstu "Izveštaj");
- se slažem sa nalazima i preporukama i da nemam nikakav komentar o sadržini Izveštaja; i da
- ću u roku od 30 dana od dana prijema Završnog Izveštaja dostaviti jedan akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove kao i osoblje koje će biti odgovorno za njihovo sprovođenje.

v.d. Generalnog Sekretara:

Alush Istogu

LLETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2016 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkresë, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë (MAShT), për vitin 2016 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.
- Z. Alush Istogu..... *15-10-17*

U.D. Sekretar i Përgjithshëm i MAShT.

Data: 27 qershor 2017, Prishtinë